

Mesto je potno spominskih obeležij na katerih piše samo ime padlega borca za svobodo in pa datum nasilne smrti.

Kdo ne pozna grobnice narodnih herojev v Ljubljani. Deset narodnih herojev je tako pokopanih na enem mestu, deset imen velikih voditeljev naše revolucije pa nenehno opozarja vse tiste, ki bi hoteli oskruniti borbo našega naroda. Boris Kidrič, Milovan Šaranovič, Dragan Jevtič, Janko Premrl-Vojko, Majda Silc, Tone Tomšič, Slavko Štander, Miloš Zidanšek, Franc Rozman-Stane in Ivan Kavčič-Nande, to so imena naših revolucionarjev, na katere je ponosen vsak Slovenec.

Spomeniki opozarjajo

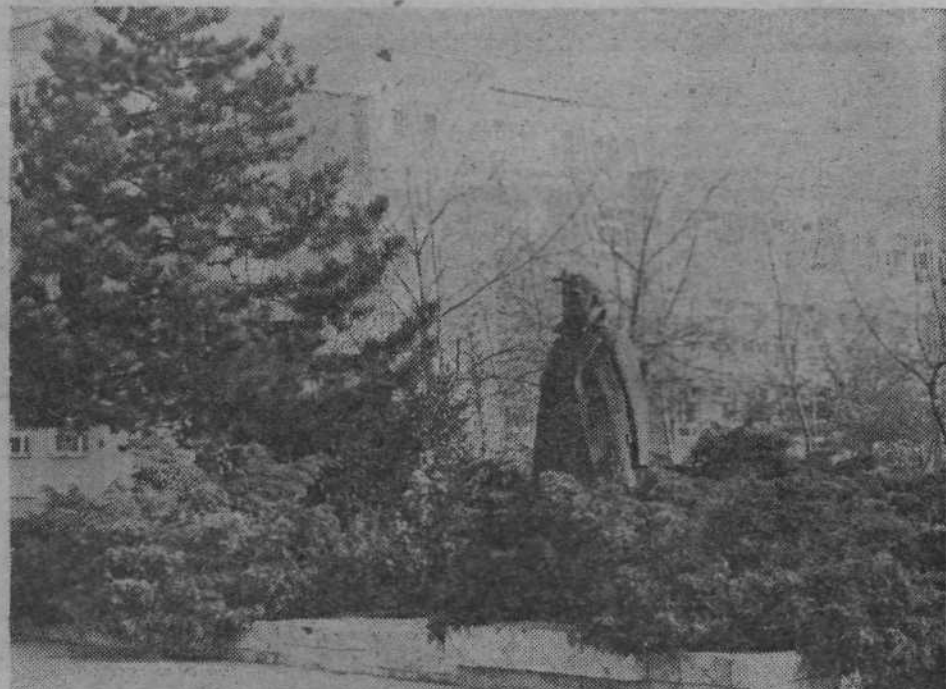
Ljubljana — mesto heroj — je bila med vojno največje koncentracijsko taborišče. Žica, ki je obdajala mesto, ki je takrat štel tretjino današnjega prebivalstva, ni mogla zatreti svobodomiselnih idej Ljubljančanov. Škoda, ker Ljubljana vsaj do danes še nima zapisanih vseh podatkov, koliko vojaškega materiala, hrane, sanitetnega materiala je šlo vsak dan iz okupiranega mesta.

V aktivni boj proti okupatorju so posegle tudi Ljubljančanke. Začetek 1943. leta je pomenil leto ženskih demonstracij po celotnem mestu. Spominske plošče na Trgu revolucije, na Ciril Metodovem trgu nas opozarjajo, da je preko 1000 žena demonstriralo zoper nemogoče pogoje okupatorjev z našimi ljudmi po raznih zaporih. Čeprav svojih zahtev žene niso mogle uresničiti — vsako demonstracijo so okupatorji razgnali — pa so žene dokazale tujcem, da se celo mesto bori proti njim.

Malo ljudi ve, da je bila prva partizanska bolnišnica prav v središču Ljubljane. Na poslopju, ki sedaj nosi številko Komenškega 4, nas na partizansko bolnišnico spominja le spominska plošča na kateri je vklesano deset imen padlih. Bolnišnica, ki jo je vodil dr. Mavricij Neuberger, je že od avgusta 1941 imela odprta vrata za ranjene partizane. Tako se je že v prvih dneh okupacije v središču partizanske Ljubljane zdravilo 30 ranjencev. V stavbi je bilo tudi skladišče sanitetnega materiala, ki so ga ilegalci skozi razne kanale spravljali v gozdove k partizanom.

Posamezniki so dali za našo svobodo največ kar so imeli — svoja življenja. Eden izmed njih je bil tudi narodni heroj Tone Tomšič, ki smo mu postavili spomenik na Šaranovičevi ulici. Tega našega velikega revolucionarja, ki je bil organizacijski sekretar KPS so okupatorji ustrelili v Gramozni jami 21. maja 1942. leta. Konec leta 1943 so Toneta Tomšiča proglasili za narodnega heroja, I. proletarski bataljon in brigada pa sta nosila njegovo ime.